

KLART SPÅR TILL **TOMTEBODA**

KARL-AAGE SCHWARTZKOPF

KLART SPÅR TILL **TOMTEBODA**

KARL-AAGE SCHWARTZKOPF

Karl-Aage Schwartzkopf

Klart spår till Tomteboda

SAGA Egmont

Klart spår till Tomtebodan

Omslagsfoto: Shutterstock

Copyright © 1968, 2020 Karl-Aage Schwartzkopf och SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788726372847

1. E-boksutgåva, 2020

Format: EPUB 2.0

Denna bok är skyddad av upphovsrätten. Kopiering för annat än personligt bruk får enbart ske efter överenskommelse med Saga samt med författaren.

Telebrumapparaten

Det var en helt vanlig dag på Tomteboda järnvägsstation. Men ändå låg det lite, lite spänning i luften, som det gör vissa dagar utan att man kan förklara varför. Det var inte snön som gjorde det, för den föll lika lugnt och luddigt som andra dagar. Det var inte något särskilt ståhej inne i väntsalen, för där satt bara en gubbe och en gumma och väntade på middagståget. Den stora kaminen susade lika sömnigt som förr, stationsklockan tickade och Svante Semafor, Tomtebodas egen stins, stod framför spegeln och snodde sina långa, uppnosiga spetsmustascher.

- Ångpanna också, sa han och tog ett steg bakåt och sen ett steg framåt igen. Ångpanna också, jag måste ha fått frost i ena mustaschspetsen. Det kittlar alldeles väldigt i den. Bara den inte vissnar och trillar av. För då ångpanna...

Ångpanna, det var ett ord som Svante använde när han blev upprörd. Det var ett ord som lugnade nerverna - det var stort och runt och vänligt.

Han tog på sig sin stinsmössa, tog den av sig och satte den på sig igen. Så vecklade han ut den stora röda signalflaggan (den som sitter hoprullad på en stång och som man stoppar tåg med) och kontrollerade att den gick i färg med slipsen. Sen rättade han till näsduken och tog bort ett dammkorn från en knapp.

Ett tåg visslade i fjärran. Svante gjorde helt om och tågade med taktfasta steg genom väntsalen och ut på perrongen. På vägen hjälpte han gubben och gumman med deras resväska och höll upp dörren åt dem.

Inne i sin kiosk längst inne i väntsalen stod Susanna, Svantes fru, och kokade kaffe så att stora moln av kaffeånga bolmade ut genom luckan. Susanna var rund och hade röda kinder. Hon lagade det bästa kaffet och bakade de bästa pepparkakorna längs hela järnvägslinjen mellan Södertälje och Tomtebodas. Hon tyckte att Svante var en stilig gubbe i sin prydliga stinsuniform men att de spetsiga mustascherna mest bara var larv.

- Men något ska väl en stins ha att leka med, suckade hon, medan hon tog ut en het bakplåt med bruna pepparkakor ur den lilla ugnen inne i kiosken. Det var knappt hon själv fick plats där.

Ute på perrongen stod Svante och väntade på tåget. Han såg loket komma stänkande som en fnysande oxe. Han spände ögonen i lyktorna och slog ut med flaggan som en tjurfäktare. Att stoppa tåg var Svantes stora paradnummer. Många lokförare bromsade alldeles för tidigt när de såg honom och måste sedan stänka igång igen för att komma på rätt plats framför stationen.

Men den här gången bromsade tåget på millimetern rätt och det retade förstås Svante en del. Lokföraren stack ut sin sotiga näsa och gjorde en grimas åt honom.

- Där fick du, sa han försmädligt. För att du åbakade dej. Men jag är inte rädd för några stinsar i hela världen. Mitt lokomotiv stannar bara när jag vill.

- Försök du att köra förbi Tomtebodas om du törs, sa Svante och snöt sig i stinsflaggan. Det får en stins absolut inte göra och Svante gjorde det bara när han blev upprörd.

Lokomotivföraren låtsades inte höra det sista utan tittade på alla passagerarna, som myllrade ut ur vagnarna och skyndade sig in i väntsalen för att dricka kaffe och knapra på pepparkakor vid Susannas kiosk. Somliga var stora, andra var små. Somliga hade stövlar, andra små,

högklackade skor, som trippade i snön. Somliga hade röda näsor, andra blå. Somliga grävde i fickorna efter pengar, andra höll sina tjugofemöringar fast i nyporna, som om de aldrig tänkte släppa dem ifrån sig.

- Tio minuter har ni på er att dricka kaffe, skrek Svante efter dem. Inte en sekund längre. Lokomotivet kan få snuva om det får vänta längre.

Så tog han upp sin stora guldklocka och satte ett litet märke på den plats dit visaren skulle hinna när tio minuter hade gått.

- Har du hört, sa lokomotivföraren och gav Svante en sotig blick, har du hört att jultomten inte tänker komma till Tomtebodan i år heller? Han har fått erbjudande att komma till Södertälje i stället och bli hämtad med helikopter. Har du hört det, Svante stins?

Svante blev alldeles het om öronen av förvåning och först kunde han inte få fram ett ljud. Visserligen var det sant, att jultomten inte hade varit i Tomtebodan på tio år, men bara för ett par dagar sedan hade han skrivit ett kort till tomtens och bjudit honom. Något svar hade han ännu inte fått, men han tog för givet att tomtens skulle komma.

- Han kommer, sa Svante och stampade så isbitarna sprutade om klackarna. Jultomten kommer till Tomtebodan. Jag har bjudit honom. Och nu ska jag telebrumma till honom också.

- Vad ska du för nånting? frågade lokomotivföraren och skakade sotet ur ena örat. Telebrumma? Vad är det för skoj?

- Det är inget skoj, det är svartaste allvar, sa Svante. Telebrum är nånting som jag har uppfunnit alldeles själv. Det är en apparat som är en blandning av telefon och telegraf. Men i stället för att säga hallå och andra larvigheter, så säger man ti-ti-ta-ta. Är det till att ha förstått, lokomotivförare?

- Jo - visst - det är klart att jag har förstått. Telebrum!
Nä, nu är det nog bäst att jag fortsätter. Lokomotivet kan
som sagt få snuva och ett lokomotiv som nyser är det värsta
jag vet.

- Jag ska säga till passagerarna, sa Svante.

Och så öppnade han dörren till väntsalen och skrek:

- Alle man ombord! Om tio sekunder stånkar vi vidare.
Ombord bara!

Med pepparkakor i kinderna och kaffet rinnande i
mungiporna kom alla springande. Några hade
kaffekopparna kvar i händerna och rörde med skedarna
medan de sprang. Somliga hade mer än pepparkakor i
kinderna. De hade karameller, sockerbitar, vetebullar och
annat smått och gott. Somliga kinder påminde om stora,
röda ballonger.

Svante blåste i sin visselpipa och vinkade med stängen
som flaggan sitter på. I spetsen på stängen finns en rund,
grön plåtbit. När man vinkar med den ska tåget köra.

Han drog en lättnadens suck när tåget äntligen hade
stånkat iväg. Det kröp som små myror av spänning efter
ryggen på honom. Var det verkligen sant som
lokomotivföraren hade sagt? Att jultomten tänkte svika
Tomteboda också i år?

Han halvsprang genom väntsalen och in på
stinsexpeditionen. Det var rummet där telebrumapparaten
fanns. Det var rummet där biljetterna också fanns. Ibland
kallades det biljettexpeditionen.

Susanna fick syn på honom, just som han sprang förbi
kiosken. Hon diskade koppar. Det ångade värre än nånsin
omkring henne. Hon påminde om ett mycket rödkindat litet
lokomotiv.

- Hej, hojtade hon. Varför springer du? Du brukar inte
springa.

- Hinner inte svara, skrek Svante i förbifarten och då begrep hon att han hade mycket bråttom.

Telebrumapparaten såg ut ungefär som en vanlig telegrafapparat. Men bara ungefär. I ena änden hade den en stor tratt, där man stack in munnen, när man telebrummade.

- Ti-ti, ta-ta, började Svante. Ti-ti-ta-ta. Är det jultomten, som jag - ti-ti, ta-ta - pratar med?

Jultomten bodde egentligen inte alls långt från Tomteboda. Ett par små mil bara. Det gick en smalspårig bana från Tomteboda till jultomtens lilla stuga i storskogen. Men den banan hade lagts ner och fått växa igen. Och loket som tuffade där hade skrotats ner och fanns inte mer. Och sedan dess hade jultomten varit sur och aldrig besökt Tomteboda.

- Ti-ti-ta-ta. Hallå, Jultomten! Det här är - ti-ti, ta-ta - Svante Semafor som telebrummar. Du kommer väl - ti-ti, ta-ta - hit på julafton? Det gör du va? Ti-ti, ta-ta. Säkert?

Det blev tyst en liten stund i apparaten. Men sen började det brumma, så Svante måste flytta stolen ända bort till biljettluckan för att inte få lock för öronen. Så starkt lät det.

Det var ord och inga visor som jultomten hade på hjärtat. Ifall han överhuvudtaget skulle fundera på att komma till Tomteboda, så måste Svante se till att han blev hämtad med ett nytt lok. Och det loket fick Svante vara så god att bygga själv. Punkt och slut. Ti-ti, ta-ta...

Telebrumsamtalet var slut. Svante såg ut som om han hade fått två hinkar kallt vatten över sig. Det var bara tjugofyra dagar kvar till julafton. Och bygga ett nytt lokomotiv! Hur skulle det gå till?

Han snodde mustascherna runt lillfingret tills det blev blått. Utanför föll snöflingorna sakta och stilla som små fallskärmar. Genom biljettluckans ruta såg han Susanna gå

omkring och tända de första adventsljusen i väntsalen. En doft av pepparkakor och osande ljus smög in i hans näsborrar.

En plötslig längtan efter julen började värka djupt inne under skinnvästen. Och en jul utan jultomte – nä, det var ingen riktig jul.

Han störtade upp ur stolen, så den i rena förskräckelsen välte baklänges. Tryckte ner stinsmössan över öronen och marscherade med sjumilakliv genom väntsalen.

– Hej, hojtade Susanna efter honom. Nu har du bråttom igen. Du brukar inte ha bråttom.

– Vi ska bygga ett lokomotiv, flåsade han. Ett riktigt lokomotiv. Och nu går jag och hämtar den ende som kan bygga ett riktigt hederligt gammaldags lokomotiv här i landet.

– Sigge Sot, sa Susanna.

– Just – Sigge Sot, sa Svante. Och kommer han inte frivilligt, så sätter jag handklovar på honom och tvingar honom hit. För i år kan vi inte vara utan jultomte här i Tomteboda. Eller kan vi?

– Nä, det kan vi inte, svarade Susanna med eftertryck. Skynda dej! Varenda sekund är dyrbar om vi ska hinna bli färdiga. Tjugofyra dagar bara. Det är så spännande så det känns som en hel myrstack i magen.